

საქორწინო კონტრაქტი როგორც მეუღლეთა ქონებრივი უფლებების
დაცვის გარანტი და მისი სამართლებრივი თავისებურებანი შედარებით-
სამართლებრივ ჭრილში

ანა კვირიკაშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის
ფაკულტეტზე კერძო (ბიზნეს) სამართლის მაგისტრის აკადემიური მინიჭების
მოთხოვნების შესაბამისად*

კერძო (ბიზნეს) სამართალი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: დიმიტრი ძაგნიძე

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2022

განაცხადი

„როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად“.¹

ანა კვირიკაშვილი, 29.06.2022

¹ მოსიაშვილი თ. და სხვები, ჩუბინიძე ნ, რედ., ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური სტილი: სახელმძღვანელო წიგნის, სტატიის, დისერტაციის და სხვადასხვა აკადემიური ნაშრომის ავტორებისათვის (თბილისი: 2011 წელი) 47. <https://library.iliauni.edu.ge/wp-content/uploads/2017/03/iliassakhelmtsipho-universitetis-akademiuri-stilis-sakhelmdzghvanelo.pdf> (29.06.2022)

სარჩევი

შესავალი.....	1
I თავი.....	4
1.1 ქორწინების და საქორწინო კონტრაქტის ცნება.....	4
1.2 საქორწინო ხელშეკრულების ისტორიულ სამართლებრივი განვითარება.....	7
1.3 საქორწინო კონტრაქტის წარმოშობისა და განვითარების ისტორია ქართულ სამართალში.....	9
1.4 საქორწინო ხელშეკრულების დადების წესი, ფორმა და შინაარსი.....	11
II თავი.....	15
2.1 საქორწინო კონტრაქტით გათვალისწინებული ქონებრივი ურთიერთობები.....	15
2.2 საქორწინო კონტრაქტით გათვალისწინებული ქონებრივი უფლება-მოვალეობების შეზღუდვა.....	20
2.3 მოვალეობები, რომელთა შეცვლაც საქორწინო კონტრაქტით დაუშვებელია.....	21
III თავი.....	22
საქორწინო ხელშეკრულების შეცვლის, შეწყვეტისა და ბათილად ცნობის საფუძვლები.....	22
3.1 საქორწინო კონტრაქტის შეწყვეტა.....	23
3.2 საქორწინო ხელშეკრულების ბათილად ცნობა.....	25
3.3 საქორწინო ხელშეკრულების შეცვლა სასამართლოს მიერ.....	27
თავი IV საქორწინო ხელშეკრულების აქტუალობა საქართველოში.....	28
4.1 სასამართლო პრაქტიკა საქორწინო ხელშეკრულებიდან წარმოშობილ დავებზე საქართველოში.....	34
თავი V სხვადასხვა ქვეყნების მიდგომები და საერთაშორისო კანონმდებლობა.....	36
დასკვნა.....	41

აბსტრაქტი

ნაშრომის კვლევის თემას წარმოადგენს საქორწინო კონტრაქტი როგორც მეუღლეთა ქონებრივი უფლებების დაცვის გარანტი და მისი სამართლებრივი თავისებურებანი შედარებით-სამართლებრივ ჭრილში.

აღნიშნული ინსტიტუტი მიუხედავად იმისა, რომ მე-20 საუკუნიდან არსებობს საქართველოში ფეხი სრულყოფილად ვერ მოიკიდა, რაც გამოწვეულია საქართველოს მრავალწლიანი ისტორიით, მორალური სტერეოტიპებით, კულტურით, შეხედულებებით და სხვ. ასევე გამომწვევ მიზეზად შეგვიძლია მოვიაზროთ ცნობიერების ნაკლებობა, რადგანაც უმრავლესობას ჰგონია, რომ საქორწინო ხელშეკრულებას მხოლოდ შეძლებული ოჯახები დებენ. პრაქტიკა ასევე ცხადყოფს რომ ძირითად შემთვევაში საქორწინო ხელშეკრულებას დებენ უცხო ქვეყნის მოქალაქეებთან. სწორედ აქედან გამომდინარე, ნაშრომის მიზანია წარმოაჩინოს საქორწინო ხელშეკრულების დადებითი მხარეები, წარმოაჩინოს ის როგორც მეუღლეთა ქონებრივი უფლებების დაცვის გარანტი და დაისახოს მისი მომავალი განვითარების და პოპულარიზაციის პერსპექტივები.

მოყვანილი სტატისტიკური მონაცემები ცხადყოფს, რომ საქართველოში ყოველწლიურად ქორწინებათა თითქმის 50% განქორწინებით სრულდება. ამ სავალალო სტატისტიკის გათვალისწინებით აუცილებელის ისეთ მექანიზმების შემუშავება, რომლებიც დაიცავენ მეუღლეებს და თავიდან აარიდებენ განქორწინებასთან დაკავშირებულ პრობლემურ და მტკივნეულ საკითხებს. სწორედ ასეთ ინსტიტუტს კი წარმოადგენს საქორწინო ხელშეკრულება.

კვლევისთვის გამოყენებული იქნა ისტორიული მეთოდი და საქორწინო კონტრაქტის პრეისტორიის წარმოჩენით გარკვეული წარმოდგენა შეიქმნა მის შესახებ. შედეგით სამართლებრივი მეთოდით მოხდა სხვადასხვა ქვეყნების საკანონმდებლო რეგულირების მიმოხილვა და ქართულთან შედარება, ასევე განხილული იქნა საერთაშორისო

კანონმდებლობაც, რამაც დაგვანახა საერთო და განმასხვავებელი ნიშნები საქართველოსა და სხვა ქვეყნების სამართალში.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: საქორწინო კონტრაქტი, გარანტი, ქონებრივი უფლებები, განქორწინება, პერსპექტივები.

Abstract

The research topic of the study is the marriage contract as a guarantor of the property rights of the spouses and its legal features from a comparative legal point of view.

Despite the fact that the said institution has existed in Georgia since the 20th century, it could not get a foothold in Georgia, which is caused by Georgia's many years of history, moral stereotypes, culture, views, etc. We can also think of the lack of awareness as a cause, because the majority think that only wealthy families make a marriage contract. Practice also shows that marriage contracts are mainly concluded with citizens of foreign countries. Therefore, the aim of the paper is to present the positive aspects of the marriage contract, to present it as a guarantor of the protection of property rights of the spouses, and to outline the perspectives of its future development and promotion.

The given statistical data show that almost 50% of marriages in Georgia end in divorce every year. Considering these sad statistics, it is necessary to develop such mechanisms that will protect spouses and avoid problematic and painful issues related to divorce. A marriage contract is just such an institution.

The historical method was used for the research, and by presenting the prehistory of the marriage contract, a certain idea was created about it. Using the comparative legal method, the legal regulation of different countries was reviewed and compared with the Georgian one, and the international legislation was also discussed, which showed us the common and distinguishing features in the law of Georgia and other countries.

Main search words: marriage contract, guarantor, property rights, divorce, prospects.